

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Jubilejní základní škola T. G. Masaryka Rusava, okres Kroměříž

Rusava 203, Bystřice pod Hostýnem 768 61

Identifikátor školy: 600118444

Termín konání orientační inspekce: 21. – 23. květen 2003

Čj.	152 095/03-05150
Signatura	oo2bw138

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jubilejní základní škola T. G. Masaryka Rusava, okres Kroměříž je neúplnou základní školou s pěti třídami prvního stupně. V letošním školním roce je celkový počet žáků 95. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Poslední Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 622 je ze dne 14. března 2003. Od 1. ledna 2003 je škola právním subjektem. Jejími dalšími součástmi jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Rada školy je zřízena od 12. ledna 1997.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v matematice a českém jazyce, vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v matematice a českém jazyce, vzhledem ke schválenému učebnímu dokumentu,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v matematice a českém jazyce.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEMATICE A ČESKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU UČEBNÍMU DOKUMENTU

Sledovaným předmětům učí ve škole pět učitelek s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň základní školy.

Samostatné metodické sdružení není zřízeno. Škola v oblasti metodiky spolupracuje se školami v Bystřici pod Hostýnem, kam přechází většina jejich absolventů. Plánování práce každé učitelky je pouze její osobní záležitostí. Otázkám metodiky bývá věnována část pedagogických rad i provozních porad, které slouží také k výměně informací získaných z akcí dalšího vzdělávání. Podle pokynu vedení školy si vyučující zpracovávají tematické plány, které však spočívají v přepisu textu osnov vzdělávacího programu Základní škola (bez úprav po roce 1998) a v časovém rozvržení učiva podle používaných učebnic. Jejich kontrolu spolu s hospitační činností provádí ředitelka školy, jejím cílem je však spíše každá jednotlivá vyučovací hodina a její náplň. Méně je pak sledována metodika a organizace výuky a plnění výukových cílů v souladu s osnovami jednotlivých předmětů.

Organizace práce vychází z Ročního plánu práce, Vnitřního řádu školy a dalších vnitřních předpisů k operativnímu řízení práce školy ve školním roce 2002/2003. Oba základní dokumenty vykazují nedostatky. Zejména Roční plán je zpracován bez potřebné analýzy, stanovené cíle v jednotlivých oblastech jsou velmi obecné, úkoly nejsou termínovány ani určena osobní odpovědnost za jejich plnění. Provázanost v plánování práce i ostatních součástí zařízení není zatím v plánu řešena. Vnitřní i vnější informační systém školy je jednoduchý a funkční. Spolupráce s orgány státní správy se postupně rozbíhá, se zřizovatelem je spolupráce na vynikající úrovni. Veřejnost je o práci školy informována prostřednictvím místního časopisu.

Personální podmínky školy jsou přes nedostatky v oblasti plánování, organizace a metodického vedení s ohledem na vysokou odbornou a pedagogickou způsobilost vyučujících hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEMATICE A ČESKÉM JAZYCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU UČEBNÍMU DOKUMENTU

Prostředí školy je díky péči zřizovatele nadstandardní. Kompletně rekonstruované historické prostory byly v posledním období rozšířeny architektonicky citlivou a vysoce funkční přístavbou tělocvičny a školního hřiště. Estetický interiér školy a její vnitřní vybavení celkově příznivě působí na všechny žáky i pedagogy.

V obou sledovaných předmětech je snaha užívat učebnice v navazující řadě od jednoho nakladatelství. Každá třída je navíc vybavena nástěnnými přehledy gramatického učiva. Pro doplnění výuky literatury je vedena žákovská knihovna. Nástěnných obrazů a přehledů aktuálního učiva pro matematiku bylo v některých třídách poměrně málo, řada byla vyrobena samotnými vyučujícími. K dispozici je také dostatek drobných pomůcek (karty příkladů, magnetické aplikace, geometrické tvary, počítadla). Didaktická technika je k dispozici v dostatečné míře. Nově byla v minulém školním roce v rámci projektu INDOŠ vybavena počítačová učebna s možností připojení na internet a dodanými výukovými programy.

Materiální podmínky výuky jsou vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEMATICE A ČESKÉM JAZYCE

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program je ve shodě se zařazením školy do sítě realizován v souladu s platnými zákonnými normami.

Výuka obou sledovaných předmětů je v souladu s požadavky osnov zvoleného vzdělávacího programu, přidělená časová dotace sledovaných předmětů odpovídá jeho učebnímu plánu. Vedení školy nedokázalo dostatečně u všech vyučujících zajistit, aby ve sledovaných předmětech byly realizovány změny a redukce obsahu učiva, k nimž došlo v osnovách zvoleného vzdělávacího programu již v roce 1998.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy ve škole, je vedena podle pokynů ředitelky školy. V některých třídních knihách mají zápisy o probraném učivu v českém jazyce příliš obecnou formulaci (např. pouze název tematického celku, nebo název článku v čítance, stránky v užívané učebnici a pod.), ne vždy vypovídají o plnění výukových cílů stanovených osnovami. Mylně je ve 4. a 5. ročníku proškrtávána rubrika psaní, ač tato složka předmětu je vyučována a učivo zaznamenáváno do jiných rubrik. Mnohé nedostatky administrativního charakteru v třídních výkazech (nevyplněné rubriky) byly odstraněny v průběhu kontroly.

Ředitelka školy svou kontrolní činnost plánuje, výsledky hospitací byly s jednotlivými učitelkami projednávány. Obecné závěry jsou řešeny pouze v rámci každodenního setkávání vyučujících. V zápisech z pedagogických rad a organizačních porad se neobjevují. Kontrola není vždy důsledně zaměřena na srovnání osnov, konkrétní práce a zápisů v povinné dokumentaci. Zvolený způsob kontroly není dostatečně účinný.

Výuka je v souladu s přijatým učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu a jeho osnovami. Systém kontroly jejich naplňování není dostatečně účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazyce českém

Výuka českého jazyka byla kontrolována hospitační činností u všech vyučujících a tedy ve všech třídách. Úplná odborná a pedagogická způsobilost sboru měla pozitivní vliv na výuku. Kvalita byla spíše dána druhem odborného vzdělání, osobnostními předpoklady a kreativitou každé učitelky.

Motivace žáků byla ve většině hodin přiměřená věku, pěkně využívající veškerých podnětů ze společenského dění, mezipředmětových vztahů nebo hravosti a zvědavosti dětí. Práce byla průběžně hodnocena, zejména pochvala za dobrý výkon byla další pozitivní průběžnou motivací. O výsledcích práce svých dětí jsou prokazatelným způsobem informováni zákonní zástupci. Žáci sami jsou většinou učitelek vedeni ke korekci vlastních chyb.

Bezprostřední příprava na hodiny byla velmi pečlivá, často i náročná na učitelův čas (dvojměrné pomůcky). Použité metody se u jednotlivých vyučujících lišily, ne vždy byly funkční, často byly pouze vnějškově efektivní. Frontální práce převažovala, zařazena byla ojedinele i skupinová a samostatná práce. Někdy bylo použito vnitřní diferenciací třídy, což bylo vzhledem ke čtenářským dovednostem a cíli hodiny vhodné. Tato metoda v mluvnické hodině postrádala účinnost a spíše byla ztrátou času. Ve vyšších ročnících se vyučující dopouštěly drobných odborných i metodických chyb při probírání rozboru větného. Tempo výuky odpovídalo věku žáků, vhodně byly zařazovány motivované relaxační chvilky. Podnětnost učeben byla zvyšována četnými nástěnnými tabulemi, obrázky a ukázkami beletrie, písemnou přípravou pedagogů na klasických i magnetických tabulích. Materiálně byla výuka podporována klasickými pomůckami, mnohé materiály měly vyučující nakopírovány pro každého žáka, či skupinu. Vhodně byly zvoleny i ukázky reprodukované prostřednictvím radiomagnetofonu. V jedné z vyučovacích hodin přešli žáci do počítačové učebny vyhledávat informace na internet.

Vzájemně dohodnutá pravidla chování byla všemi zúčastněnými akceptována. Ve třídách byla pozorována příjemná pracovní atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Kvalitu a průběh vyučování matematiky příznivě ovlivnila skutečnost, že všechny hodiny vyučovaly odborně a pedagogicky způsobilé učitelky.

Vstupní motivace spočívala v seznámení s cílem a často bylo v počátku hodiny zařazováno rozezpívání pro navození klidné pracovní atmosféry. Průběžně motivovaly učitelky žáky k jednotlivým činnostem s podporou pozitivních hodnotících pobídek a častou pochvalou. Vynikající motivace plánovaným školním výletem prolínající celou hodinu s prvky projektové výuky byla sledována ve třetí třídě. Ve čtvrté třídě velmi efektivně motivovala vyučující žáky i k dodržování kázně, pořádku ve třídě a rychlosti při práci. Učitelky průběžně ověřovaly pochopení zejména nově probírané látky, podporovaly také vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.

Z průběhu hodin byla patrná odpovědná příprava. Zvolené vyučovací metody odpovídaly stanoveným výchovně - vzdělávacím cílům. Časové rozvržení vyučovacích jednotek a jejich využití bylo účelné. Pokyny byly zadávány srozumitelně. Převažovala frontální výuka s převahou aktivity učitele doplňovaná prvky skupinové práce, ojedinele i projektovými úkoly. Samostatné práci byl dán dostatečný prostor. Zvolené tempo odpovídalo schopnostem žáků, zadávání diferencovaných úloh bylo ojedinele. Osobnost žáků byla vždy respektována. Učitelky věnovaly menší pozornost rozvoji komunikativních dovedností a smyslu pro kooperaci. Odborně byla výuka vedena správně s využitím dobré verbální i neverbální

komunikace. K příznivým psychohygienickým podmínkám přispívaly vhodně zařazované relaxační chvílky, ne však ve všech hodinách. Chování žáků bylo vždy v souladu s dohodnutými pravidly.

Při výuce učitelky podpořily názornost kartami s příklady, magnetickými aplikacemi, geometrickými tvary, žákovskými počítadly a dalšími připravenými podpůrnými materiály. Ve čtvrté třídě používali žáci pro kontrolu kalkulačky. Nástěnné přehledy aktuálního učiva v některých třídách scházely. Didaktická technika ve sledovaných hodinách užitá nebyla.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy

K sebeevaluaci používá škola běžných prostředků. Pravidelnými jsou pololetní a čtvrtletní prověrky z obou předmětů ve vyšších ročnících. Komerčních testů škola nevyužívá.

Sleduje úspěšnost svých absolventů na druhém stupni ve spádové škole.

Průběh vzdělávání a výchovy je na velmi dobré úrovni. Velmi pozitivně ho ovlivňují vynikající materiálně technické, zejména prostorové, podmínky. Ředitelka školy uvažuje o ustanovení samostatného metodického orgánu, který nahradí dosavadní způsob práce v oblasti metodiky výuky i plánování výchovně vzdělávací práce v jednotlivých předmětech. V současnosti není oblast plánování a jeho propojení se sebeevaluačními a zpětnovazebními mechanismy systematická a dostatečně efektivní.

Dobré interpersonální vztahy ve škole vytvářejí podmínky pro úspěšné odstranění výše uvedených nedostatků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 622 ze dne 14. března 2003 vydané MŠMT ČR je v souladu se Zřizovací listinou vydanou Obcí Rusava ze dne 14. října 2002.
- Pro mimoškolní činnost žáků nabízí škola dva kroužky pohybových her, kroužek informatiky, keramiky a folklórní. Pro žáky se speciálními potřebami pak zajišťuje logopedický a dyslektický kroužek. Jako nepovinný předmět je nabízena výuka náboženství.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 622 ze dne 14. března 2003 vydané MŠMT ČR
2. Zřizovací listina vydaná Obcí Rusava ze dne 14. října 2002.
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 pro ZŠ Rusava platný pro školní rok 2002/2003
4. Koncepce rozvoje školy – materiál ředitelky školy
5. Organizace výuky ze dne 1. ledna 2003 dokument ředitelky školy
6. Roční plán školy pro rok 2002/2003 ZŠ Rusava
7. Plán spolupráce ZŠ a MŠ

8. Vnitřní řád školy v Rusavě ze dne 1. ledna 2003
9. Vnitřní řád pro učitele platný ve školním roce 2002/2003 v ZŠ Rusava
10. Náplně činností třídního učitele, dozorů a vychovatelky školní družiny – vnitřní předpis platný ve školním roce 2002/2003 v ZŠ Rusava
11. Funkční plán kontrolní činnosti pro rok 2002/2003 ředitelky školy v Rusavě
12. Hospitační záznamy ředitelky školy z kontrolovaných hodin vyučujících v ZŠ Rusava v tomto školním roce
13. Třídní knihy platné pro školní rok 2002/2003 ZŠ Rusava
14. Třídní výkazy a katalogové listy žáků platné pro školní rok 2002/2003 ZŠ Rusava
15. Vysvědčení vydané za 1. pololetí školního roku 2002/2003 v ZŠ Rusava
16. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání vyučujících ZŠ Rusava
17. Tematické plány pro výuku sledovaných předmětů ZŠ Rusava
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002 ZŠ Rusava
19. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2002/2003 ZŠ Rusava
20. Rozhodnutí ředitelky školy podle ustanovení zákona 564//1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů
21. Zápisy z jednání pedagogických rad a provozních porad ZŠ Rusava
22. Podkladová inspekční dokumentace ZŠ Rusava vyplněná ředitelkou školy
23. Vybrané čtvrtletní písemné práce sledovaných předmětů v ZŠ Rusava
24. Hospitační záznamy školních inspektorů

ZÁVĚR

Výuka je po personální stránce zabezpečena na velmi dobré úrovni, sledovaným předmětům vyučují učitelky odborně i pedagogicky způsobilé pro výuku na prvním stupni základní školy. Nedostatky v metodickém vedení ovlivněné také neexistencí samostatného metodického orgánu se projevují zejména v oblasti plánování a funkčnosti zpětnovazebních mechanismů.

Materiálně škola získala zejména rekonstrukcí budovy a přístavbou nové části. Také vybavení pomůckami, učebnicemi didaktickou a počítačovou technikou je velmi dobré.

Přijatý vzdělávací program je školou realizován v souladu s požadavky právních norem. Potíže v oblasti plánování přímé výchovně vzdělávací práce se projevily opomenutím redukce osnov podle jejich úprav v roce 1998. Ve volbě forem a metod převažuje frontální výuka, u některých vyučujících se však objevují i prvky činnostních a aktivizačních metod práce.

Celkové klima školy a dobré vztahy v pedagogickém kolektivu jsou velmi dobrým předpokladem pro postupné změny v metodickém řízení a efektivním využití vnitřní analýzy pro další plánování její výchovně vzdělávací práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Roman Hoza	Mgr. Roman Hoza v. r.
Členka týmu	Mgr. Pavla Koupilová	Pavla Koupilová v. r.

V Kroměříži dne 13. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jana Podolová	Mgr. J. Podolová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Krajský úřad Zlínského kraje, tř. T. Bati 3792, Zlín 761 90	2003-07-07	152 101/03-05150
Obec Rusava, Rusava 248, Bystřice pod Hostýnem 768 61	2003-07-08	152 102/03-05150
Rada školy při Jubilejní základní škole T. G. Masaryka Rusava, okres Kroměříž, Rusava 203, Bystřice pod Hostýnem 768 61	2003-07-08	152 103/03-05150

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.